

การใช้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ
ของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในจังหวัดนครปฐม¹
Using Information and Information Sources
of Pig Farmers in Nakhon Pathom Province

ระเบียบ สุภวิรี²
Rabiab Supawiree

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามขนาดของฟาร์ม พันธุ์สุกรที่เลี้ยง ประสบการณ์การเลี้ยง และเขตการเลี้ยง เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือแบบสอบถามที่ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลักคือ การใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการฟาร์มสุกรขนาดกลางและขนาดใหญ่จากทุกอำเภอของจังหวัดนครปฐม (ยกเว้นอำเภอพุทธมณฑลที่ไม่มีผู้ประกอบการฟาร์มสุกร) รวม 6 อำเภอ ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของฟาร์มและเขตการเลี้ยง อำเภอละ 60 เปอร์เซ็นต์ตามหลักการกำหนดขนาดตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน รวม 194 คน (จากประชากร 319 คน) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวแปรโดยใช้ T-test และ ANOVA ผลการวิจัยพบว่า

1. เนื้อหาสารสนเทศที่ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ใช้ในระดับมากคือ เรื่องปศุสัตว์สูงสุด รองลงมาคือเศรษฐกิจรายได้ ใช้สารสนเทศปีใหม่ล่าสุดมากกว่าปีอื่นๆ ได้สารสนเทศมาด้วยการเสาะหาหรือค้นหาด้วยตัวเองมากที่สุด รองลงมาคือให้บุคคลอื่นหาให้ ใช้สารสนเทศที่เสนอเนื้อหาในเรื่องที่ต้องการอย่างง่าย ไม่ซับซ้อนมากที่สุด รองลงมาคือเสนอเนื้อหาทั้งหมดอย่างละเอียดครบถ้วน

¹ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย จากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร

² รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

2. แหล่งสารสนเทศที่ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ใช้มากที่สุดคือประสบการณ์และความรู้ของตนเอง รองลงมาคือโทรทัศน์โดยใช้ในระดับมาก แหล่งสารสนเทศที่ใช้ในระดับปานกลางตามลำดับคือ ญาติพี่น้อง/คนในครอบครัว กลุ่มเกษตรกร และหนังสือพิมพ์

3. ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ มีปัญหาการใช้สารสนเทศในระดับมาก ดังนี้ 1) ปัญหาที่เกิดจากตัวสารสนเทศ: มีปัญหามากที่สุดคือ ต้องใช้เวลามากกว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ รองลงมาคือต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงเพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ 2) ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ: ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ไม่มีเวลาที่จะไปค้นหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งความรู้ต่างๆ รองลงมาคือไม่มีเวลาติดตามรายการจากวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ 3) ปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศ: ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ต้องการอยู่ไกลไม่สะดวกในการเข้าไปใช้ รองลงมาคือ มีแหล่งข้อมูลข่าวสารแต่ไม่ตรงกับความต้องการ

4. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ ดังนี้ 1) ขนาดของฟาร์ม: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรขนาดกลางกับขนาดใหญ่มีการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่แตกต่างกัน 2) พันธุ์สุกร: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์เดียวกับสายพันธุ์ผสมมีการใช้แหล่งสารสนเทศ และมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน 3) ประสบการณ์การเลี้ยง: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่มีประสบการณ์การเลี้ยงแตกต่างกัน มีการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) เขตการเลี้ยง : ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในเขตอำเภอเมืองและอำเภออื่นๆ มีการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: 1. การใช้สารสนเทศ. 2. แหล่งสารสนเทศ. 3. ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในจังหวัดนครปฐม.

Abstract

In this research, a quantitative method was employed to analyze how pig farmers in Nakhon Pathom province used information and information sources and what problems they encountered in their use information and information sources. Additionally, this research involved a comparative study of how pig farmers with different sizes of farm, breeds of pig, amounts of experience, and farming areas differed in their use of information, information sources and problems. Data for the analysis came from questionnaires completed by pig farmers who owned medium-sized and large farms in every Amphoe in Nakhon Pathom (except Putthamonthon), there were 6 Amphoes involved. Employing a purposive sampling approach as the table of Krejcie and Morgan, 60 percent of the pig farmers in each of the Amphoes were included in this study. The sampling group consisted of 194 pig farmers (from a population of 319 pig farmers). In analyzing the data, statistical methods of percentages, mean (\bar{X}), and standard deviation (S.D.) were used as well as the T-test and ANOVA which were used for the comparative analysis of different variables.

Findings are as follows.

1. There were two areas of information which pig farmers were often used. Information about livestock was most highly used while information about economy of income came the second level. Moreover, the latest year's information was most frequently interested. Searching the information by themselves was their most popular way to get the desired information; asking someone to search for them came the second. The most important of information kind was not complicated and presented in a simple way. Complete and thorough information were significant.

2. Information sources which the pig farmers exhibited the highest level of use were their own accumulated experience and knowledge. The information that had gained the second level was television programs. Relatives and family members, agricultural groups, and newspaper were information sources that gained average importance among them.

3. The problems that the pig farmers really encountered in their use of information were shown as follows: 1) The problems that emanated from the information itself: the most important of which was the great amount of time

spent in getting the information. The high amount of money they had to pay for the information in need was less important. 2) The problems that arose from the pig farmers themselves: the most serious of which was their lack of time to search for information at various sources. A lack of time to get information from radio and television programs and newspapers was less important. 3) The problems derived from the information itself: the problem most frequently found was that the information sources were located too far for an accessible convenience. The minor problems lay in the fact that the information available at the sources was not the right one they needed.

4. A comparative study of information usage, information sources, and their problems reveals the following findings: 1) The size of farms: the pig farmers who owned medium and large farms showed no significant difference in their use of information, information sources, and the problem of their use. 2) Pig breeding: the farmers at single and mixed breeding farms showed significant difference in the information sources and problems in their use, but their use of information showed no significant difference. 3) Farming experience: pig farmers with different experiences revealed significant differences in the use of information, information sources, and problems in their use. 4) Farming zone: pig farmers in Amphoe Muang and other Amphoes in Nakhon Pathom displayed significant differences in the use of information, information sources, and problems in their use.

Keywords: 1. Information uses. 2. Information sources. 3. Pig farmers in Nakhon Pathom Province

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การเลี้ยงสุกรมีความสำคัญมากทางเศรษฐกิจ เป็นการสร้างผลผลิตทางการเกษตรที่หารายได้ให้แก่เกษตรกรและประเทศชาติ จากสถิติของสมาคมผู้ผลิตและแปรรูปสุกรเพื่อการส่งออกรายงานว่า เมื่อปี พ.ศ. 2550 จีนผลิตเนื้อสุกรมากเป็นอันดับหนึ่งของโลกโดยผลิตได้ 55,800 พันตัน รองลงมาได้แก่ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา รัสเซีย บราซิล และญี่ปุ่น ส่วนประเทศไทยผลิตเนื้อสุกรได้เป็นอันดับที่ 11 ของโลกโดยผลิตได้ 879 พันตัน และในปี พ.ศ. 2554 ประเทศไทยมีปริมาณการผลิตสุกร 11.89 ล้านตัว ลดลงจาก 12.10 ล้านตัวของปี 2553 หรือร้อยละ 1.69 ทั้งนี้เพราะราคาวัตถุดิบที่สูงขึ้นและโรคระบาด อีกทั้งอากาศที่แปรปรวน อันมีผลต่อปริมาณการผลิตและการเจริญเติบโตของสุกร ตลาดการค้าสุกรของไทยอาศัยตลาดภายในประเทศเป็นหลัก โดยใช้บริโภคภายในประเทศถึงร้อยละ 95 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด ส่วนอีกร้อยละ 5 เป็นการส่งออกเนื้อสุกรและเนื้อสุกรแปรรูปร้อยละ 1 - 2 และสุกรมีชีวิตร้อยละ 3 - 4 ซึ่งเนื้อสุกรแปรรูปส่วนใหญ่ส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น ส่วนสุกรมีชีวิตส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ กัมพูชา ลาว และเมียนมาร์

ปัจจุบันการเลี้ยงสุกรในประเทศไทยได้มีการพัฒนาการด้านพันธุ์สุกร อาหารสัตว์ การจัดการและการสุขภาพ จนทัดเทียมกับต่างประเทศ มีการเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพหลัก และทำเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ เรียกว่า การเลี้ยงสุกรแบบสมัยใหม่ มีการใช้ความรู้และหลักวิชาการมาบริหารจัดการฟาร์มให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามมา ได้แก่ โรงงานฆ่าสัตว์ โรงงานอาหารสัตว์ โรงงานผลิตภัณฑ์สุกร หรือโรงงานแปรรูปอาหาร เป็นต้น จึงนับได้ว่าการเลี้ยงสุกรของไทยได้พัฒนาจากการเลี้ยงเป็นอาชีพเสริมรายได้ในครัวเรือนไปเป็นการเลี้ยงสุกรในรูปธุรกิจและอุตสาหกรรม

จากข้อมูลและสถิติจำนวนสุกรและเกษตรกรของศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์ (กรมปศุสัตว์, ศูนย์สารสนเทศ, 2556 : 5) รายงานว่าปี พ.ศ. 2554 จังหวัดที่มีการเลี้ยงสุกรมากที่สุดคือราชบุรี รองลงมาคือจังหวัดชลบุรี นครปฐม ลพบุรี นครราชสีมา และเชียงใหม่ตามลำดับ การทำธุรกิจฟาร์มสุกรนั้นผู้ประกอบการมักจะมีปัญหาหลายประการ ได้แก่ การจัดการฟาร์ม สุขอนามัยของการเลี้ยง โรคสุกร เงินทุน ราคาขาย การตลาด หรือตลอดจนการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ โอกาสขาดทุนจึงมีมากหากผู้เลี้ยงไม่มีความรู้และความชำนาญมากพอ

จังหวัดนครปฐมประชากรส่วนใหญ่ทำเกษตรกรรม ได้แก่ การปลูกพืชผัก และการเลี้ยงสัตว์ โดยมีการเลี้ยงสุกรมากเป็นอันดับสามของประเทศรองจากจังหวัดราชบุรี และชลบุรี ซึ่งส่วนมากเลี้ยงสุกรในรูปธุรกิจฟาร์มสุกร แต่มีอีกหลายฟาร์มที่ยังไม่มีมาตรฐานฟาร์มที่ถูกต้อง อีกทั้งต้องประสบกับปัญหาหลายด้านได้แก่ ราคาสุกรตกต่ำ

โรคระบาด อาหารสัตว์ที่แพงขึ้น หรือขาดเงินทุน ทำให้ฟาร์มสุกรขนาดเล็กไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้นเกษตรกรจึงจำเป็นต้องได้รับความรู้ในด้านการเลี้ยงสุกรที่ถูกต้องเพื่อจะได้นำไปพัฒนาการเลี้ยงสุกรของตนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะทำให้มีรายได้สูงขึ้นจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สารสนเทศนั้นมีความสำคัญและจำเป็นต่อความสำเร็จของบุคคลในทุกสาขาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา นักกฎหมาย นักการเมือง แพทย์ นักวิทยาศาสตร์ หรือแม้กระทั่งเกษตรกร เพราะการรู้สารสนเทศจะทำให้บุคคลสามารถพัฒนาความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงนำไปใช้เพื่อการพัฒนาประเทศชาติ สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง การได้รับรู้สารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย เชื่อถือได้ และเหมาะสมกับศักยภาพของผู้ใช้ นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ “สังคมยุคข่าวสาร” หรือ “สังคมยุคสารสนเทศ” ผู้รู้สารสนเทศย่อมเป็นผู้เอาชนะอุปสรรคต่างๆ ได้เป็นอย่างดี มีการใช้สารสนเทศเพื่อการวางแผนอย่างรอบคอบและตัดสินใจได้อย่างถูกต้องด้วยสารสนเทศที่มีอยู่ หรือใช้สารสนเทศเพื่อการวางแผนที่ดีในอนาคต จากประโยชน์และความสำคัญของสารสนเทศดังกล่าว ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรจึงจำเป็นต้องได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร เนื่องจากสารสนเทศจะช่วยแก้ปัญหาการเลี้ยงสุกรได้ทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องพันธุ์สุกร อาหาร โรคและการป้องกันโรค การตลาด หรือการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการฟาร์ม หากผู้ประกอบการฟาร์มสุกรได้รับสารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสม ทันสมัย และเชื่อถือได้ ก็ย่อมจะทำให้การทำธุรกิจฟาร์มสุกรประสบความสำเร็จ เกษตรกรใช้เงินลงทุนน้อยลงแต่ได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี และประเทศชาติมีผลผลิตเนื้อสุกรเป็นสินค้าส่งออกเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการใช้สารสนเทศ ตลอดจนแหล่งสารสนเทศที่ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรใช้ จึงต้องการศึกษาวิจัยว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในจังหวัดนครปฐมมีการใช้สารสนเทศเพื่อการเลี้ยงสุกรในหัวข้อเรื่องใดบ้าง และใช้มาก-น้อยเพียงใด และแหล่งสารสนเทศที่ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรใช้นั้นมีแหล่งใดบ้างและใช้มาก-น้อยเพียงใด ตลอดจนปัญหาการใช้สารสนเทศที่เกษตรกรประสบอยู่ในขณะนี้ เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเอกชนหรือหน่วยงานระดับท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหาข่าวสารความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อันนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรและของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในจังหวัดนครปฐม ตลอดจนศึกษาเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในจังหวัดนครปฐม ที่จำแนกตาม ขนาดของฟาร์ม พันธุ์สุกร ที่เลี้ยง ประสบการณ์การเลี้ยง และเขตการเลี้ยง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา 3 ประเด็นหลัก คือ

1. การใช้สารสนเทศของผู้ประกอบการฟาร์มสุกร: จำแนกเป็น 2 ด้านคือ
 - 1.1) สารสนเทศทั่วไป ได้แก่ ด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสุขภาพอนามัย
 - 1.2) สารสนเทศเฉพาะอาชีพ ได้แก่ พันธุ์สุกร อาหาร โรคและการป้องกัน การตลาด ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ๆ

2. แหล่งสารสนเทศที่ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรใช้: จำแนกแหล่งสารสนเทศเป็น 9 ประเภท คือ 2.1) ห้องสมุด 2.2) ศูนย์ข้อมูลหรือศูนย์สารสนเทศ 2.3) หน่วยงานของรัฐและเอกชน 2.4) สมาคมวิชาชีพทางการเกษตร 2.5) บุคคล 2.6) สื่อสิ่งตีพิมพ์ 2.7) สื่อสิ่งไม่ตีพิมพ์ 2.8) สถานที่ และ 2.9) อินเทอร์เน็ต

3. ปัญหาการใช้สารสนเทศของผู้ประกอบการฟาร์มสุกร: จำแนกปัญหาการใช้สารสนเทศเป็น 3 ด้าน คือ 3.1) ปัญหาด้านตัวสารสนเทศ 3.2) ปัญหาด้านผู้ใช้สารสนเทศ และ 3.3) ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการฟาร์มสุกร ขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่เลี้ยงสุกรมากกว่า 500 ตัว ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของฟาร์มและเขตการเลี้ยงจากประชากรในทุกอำเภอของจังหวัดนครปฐม (ยกเว้นอำเภอพุทธมณฑลเนื่องจากไม่มีการเลี้ยงสุกร) อำเภอละ 60 เปอร์เซ็นต์โดยยึดตามหลักการกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. and Morgan, D. W.) ดังนี้คือผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในเขตอำเภอเมือง 103 แห่ง (จาก 171 แห่ง) อำเภอนครชัยศรี 7 แห่ง (จาก 11 แห่ง) อำเภอบางเลน 4 แห่ง (จาก 6 แห่ง) อำเภอกำแพงแสน 24 แห่ง (จาก 39 แห่ง) อำเภอดอนตูม 8 แห่ง (จาก 13 แห่ง) และอำเภอสสามพราน 48

แห่ง (จาก 79 แห่ง) รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ 194 แห่ง จากประชากรทั้งหมด 319 แห่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามที่ประกอบด้วยประเด็นหลัก 3 ด้านคือ การใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 5 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการฟาร์มสุกร ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศ มี 4 ลักษณะ คือ 1) เรื่องที่ค้นหา 2) ความทันสมัยของสารสนเทศ 3) วิธีการได้มาของสารสนเทศ และ 4) ลักษณะของสารสนเทศที่ใช้ ตอนที่ 3 แหล่งสารสนเทศที่ใช้ และตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศ ซึ่งแบบสอบถาม ตอนที่ 2 - 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้เกณฑ์ 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert scale)

นำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน เพื่อแก้ไขความถูกต้องเหมาะสม และความสมบูรณ์ของเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วไปทดลองใช้กับผู้ประกอบการฟาร์มสุกรจังหวัดราชบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน และนำผลมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าระดับความเชื่อมั่นที่ 0.979 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นระดับสูงและสามารถนำไปใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือติดต่อประสานงานกับหัวหน้าสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม เพื่อขออนุญาตนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในทุกอำเภอของจังหวัดนครปฐมที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 194 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 194 ชุด นำมาวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคำนวณสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์คือ โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) ด้วยการแจกแจงความถี่เพื่อหาค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวแปรต้น 3 ตัวคือ ขนาดของฟาร์ม พันธุ์สุกร และเขตการเลี้ยง ที่แบ่งกลุ่มผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ เป็น 2 กลุ่ม กับตัวแปรตามคือ การใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยใช้ T-test และเปรียบเทียบตัวแปรต้นอีก 1 ตัวคือประสบการณ์การเลี้ยงที่ได้แบ่งกลุ่มผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ เป็น 3 กลุ่ม กับตัวแปรตามคือ การใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยใช้ ANOVA หากพบความแตกต่าง

ระหว่างกลุ่ม ใช้การทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Duncan's multiple range test

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อาชีพการเลี้ยงสุกรในประเทศไทยมีกระจายอยู่ทั่วทุกภาค ภาคกลางมีปริมาณการเลี้ยงสุกรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57 ของสุกรทั้งประเทศ รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 19 14 และ 10 ของจำนวนสุกรทั้งประเทศตามลำดับ และศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์ (กรมปศุสัตว์. ศูนย์สารสนเทศ, 2556 : 1) ได้สำรวจข้อมูลการเลี้ยงสุกรของไทยในปี พ.ศ. 2554 พบว่าจังหวัดที่มีจำนวนสุกรมากที่สุด 10 อันดับแรก มีดังนี้

ลำดับ ที่	จังหวัด	สุกร(ตัว)						สุกรทั้งหมด (ตัว)	
		พื้นเมือง		สุกรพันธุ์		สุกรขุน		จำนวน	ร้อยละ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1	ราชบุรี	11,904	0.27	423,285	14.71	1,067,371	17.52	1,492,560	15.42
2	ชลบุรี	2 5,212	0.73	309,104	10.74	638,874	10.49	953,190	9.85
3	นครปฐม	40,842	5.74	140,146	4.87	330,575	5.43	511,563	5.28
4	ลพบุรี	6,970	0.98	70,174	2.44	381,630	6.26	458,774	4.74
5	นครราชสีมา	18,633	2.62	100,730	3.50	268,274	4.40	387,637	4.00
6	เชียงใหม่	59,072	8.30	133,996	4.66	169,227	2.78	362,295	3.74
7	พัทลุง	12,999	1.83	109,932	3.82	226,682	3.72	349,613	3.61
8	ฉะเชิงเทรา	1,361	0.19	57,959	2.01	255,477	4.19	314,797	3.25
9	นครศรีธรรมราช	24,805	3.48	84,808	2.95	150,045	2.46	259,658	2.68
10	สุพรรณบุรี	13,119	1.84	52,883	1.84	169,433	2.78	235,435	2.43

ที่มา: "สรุปข้อมูลและสถิติจำนวนสุกรและเกษตรกรผู้เลี้ยงประจำปี 2554" ของ ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์ (2556)

ปัจจุบัน พันธุ์สุกรที่นิยมเลี้ยงกันในประเทศไทยมีหลายสายพันธุ์ ดังนี้

1. พันธุ์ลาร์จไวท์ (Large White) สุกรพันธุ์นี้เป็นที่นิยมเลี้ยงกันมากที่สุดในประเทศไทย ลำตัวสีชมพู เป็นพันธุ์ที่มีการเจริญเติบโตเร็ว มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อสูง

2. พันธุ์แลนด์เรซ (Landrace) เป็นสุกรพันธุ์ลูกผสมที่เกิดจากพันธุ์ลาร์จไวท์กับสุกรพันธุ์พื้นเมืองประเทศเดนมาร์ก ลำตัวสีชมพู มักมีปัญหาเกี่ยวกับขาหรือข้อเท้าอ่อน

นออยู่เสมอ สุกรพันธุ์นี้ก็มีการเจริญเติบโตเร็ว มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนอาหารดี ให้คุณภาพซากที่ดี มีเนื้อแดงสูง มีมันน้อย เป็นที่ต้องการของตลาดในปัจจุบัน

3. พันธุ์ดูโรคเจอร์ซี (Duroc Jersey) เป็นสุกรพันธุ์พื้นเมืองของประเทศสหรัฐอเมริกา ลำตัวสีแดงเข้ม บึกบึนแข็งแรง เป็นสุกรพันธุ์เนื้อ มีคุณภาพซากที่ดีมาก พันธุ์หนึ่ง มีการเจริญเติบโตเร็ว ขุนให้อ้วนได้ง่ายและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี นิยมใช้เป็นพ่อพันธุ์ผสมข้ามพันธุ์กับสุกรพันธุ์ลูกผสมอื่นๆ

4. พันธุ์เบอร์กเชียร์ (Berckshire) มีถิ่นต้นกำเนิดอยู่ที่เมืองเบอร์กเชียร์ตอนใต้ของอังกฤษ เป็นลูกผสมระหว่างสุกรอังกฤษ จีน และไทย ลำตัวสีดำแต่มีสีขาวบนบึกบึน ใช้เป็นสุกรสายพ่อพันธุ์ ให้เนื้อมาก

5. พันธุ์แฮมเชียร์ (Hamshire) มีถิ่นต้นกำเนิดอยู่ที่ตอนใต้ของอังกฤษ ให้ลูกตกแข็งแรง ให้เนื้อมาก มีความคงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศและเชื้อโรค แต่มักเป็นโรคโพรงจมูกอักเสบง่าย

6. พันธุ์เปียเทรียน (Pietrain) มีถิ่นกำเนิดในประเทศเบลเยียม ส่วนไหล่มีเนื้อแดงมาก มีอัตราส่วนระหว่างเนื้อกับมันดีกว่าสุกรพันธุ์อื่น การเติบโตช้า มีแฮมใหญ่ มันบาง นิยมใช้เป็นสุกรสายพ่อพันธุ์สำหรับผลิตสุกรลูกผสมเพื่อเลี้ยงเป็นสุกรขุน

นอกจากนี้ยังมีสุกรพันธุ์พื้นเมืองของไทยที่นิยมเลี้ยงกันในชนบทและชาวเขา โดยมีชื่อเรียกต่างกันไปตามท้องถิ่น เช่น สุกรพันธุ์ไหหลำ พันธุ์ควาย พันธุ์ลาด พันธุ์ฟวง สุกรป่า เป็นต้น

จากสภาพทั่วไปของจังหวัดนครปฐมนั้น พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 62.56 ของพื้นที่ทั้งหมด หรือประมาณ 847,920 ไร่ ถูกใช้เพื่อการเกษตรกรรมทั้งด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง สภาพการเกษตรโดยทั่วไปเกษตรกรจำแนกพื้นที่ทำการเกษตรตามภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างลงตัว พื้นที่ดอนปลูกพืชไร่ เลี้ยงสัตว์ พื้นที่ราบลุ่มปลูกข้าว พืชผัก ผลไม้ เลี้ยงปลา ประกอบกับมีระบบชลประทานที่ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 76 ของพื้นที่ทั้งหมด มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ และคูคลองแผ่กระจายไปทั่วพื้นที่ ประชากรเกษตรกระจายในทุกพื้นที่ (ยกเว้นเขตเทศบาล) โดยมีประชากรเกษตรประมาณ 4.2 คนต่อครัวเรือน เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ มีประสบการณ์ และเป็นเกษตรกรหัวก้าวหน้า ด้วยปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จึงทำให้จังหวัดนครปฐมมีศักยภาพในการทำเกษตรกรรมสูง โดยในปี พ.ศ. 2544 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรกรรมมีมูลค่าประมาณ 7,136 ล้านบาท ซึ่งทำรายได้ให้กับจังหวัดเป็นลำดับที่ 3 รองจากสาขาการบริการและสาขาอุตสาหกรรม (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม, 2554) และในปี พ.ศ. 2554 มีการเลี้ยงสุกรเป็นอันดับ 3 ของประเทศรองจากจังหวัดราชบุรีและชลบุรี อำเภอที่มีการเลี้ยงสุกรมากที่สุดคืออำเภอ

เมือง รองลงมาคืออำเภอสามพราน และปัจจุบันต้นทุนการเลี้ยงสุกรขยับสูงขึ้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหาร ยารักษาโรค หรือแรงงาน จึงทำให้การเลี้ยงสุกรในจังหวัดนครปฐม ลดลง และกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรส่วนหนึ่งได้เปลี่ยนตัวเองมาทำธุรกิจแปรรูปอาหารจากผลผลิตสุกรกันมากขึ้น

สารสนเทศเป็นทรัพยากรสำคัญอย่างหนึ่งที่น่าไปใช้เพื่อการพัฒนาตนเองและประเทศชาติ สำหรับสารสนเทศทางการเกษตรนั้น หมายถึง ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร เป็นข้อมูลที่ได้จากบุคคลหรือหน่วยงานราชการทางการเกษตรทั้งของรัฐและเอกชนที่ให้ข้อมูลโดยผ่านสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529 : 3) สารสนเทศมีความสำคัญต่อเกษตรกรสรุปได้ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535 : 463)

1. ยกระดับความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรหรือผู้รับสาร ช่วยแนะนำวิทยาการด้านการเกษตรใหม่ๆ ที่เหมาะสมให้เกษตรกรได้รับรู้และนำไปพิจารณาใช้
 2. ให้ข่าวสารความเคลื่อนไหวทางด้านเกษตร เป็นการรายงานความก้าวหน้าหรือความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการ และการตลาดให้เกษตรกรได้รับทราบ
 3. แนะนำส่งเสริมการพัฒนาการผลิตทางด้านเกษตร ชูใจให้เกษตรกรเกิดความรูสึกต้องการข้อมูลใหม่ๆ เพื่อการทดลองใช้วิทยาการที่ทันสมัย
 4. ให้ข้อมูลแก่เกษตรกรในการเสริมสร้างความเข้าใจ เพื่อสู้กับภาวะการณ์ต่างๆ โดยรู้จักกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริง อันจะเป็นผลให้มีการพัฒนาการผลิตให้ได้ผลตรงตามความต้องการ ตลอดจนรายงานข้อมูลต่างๆ ที่ทันสมัยให้ทราบ
 5. เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และข่าวสารต่างๆ ทั้งในชุมชนและต่างชุมชน
 6. ช่วยยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิต
 7. ช่วยให้สมาชิกในครอบครัวเกษตรกร มีโลกทัศน์ทางการเกษตรที่กว้างขวางมากขึ้น
 8. ช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกษตรกรเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และมีการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้อย่างคุ้มค่า
 9. ช่วยในการวางแผนการพัฒนาทางการเกษตรได้ถูกต้องและใกล้เคียงกับสิ่งที่กำลังดำเนินการ
 10. การได้รับสารสนเทศที่ถูกต้อง รวดเร็วทันเหตุการณ์ จะช่วยให้เกษตรกรสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ เช่น ลดต้นทุนการผลิต
- การใช้สารสนเทศเป็นผลสืบเนื่องจากการที่ผู้ใช้ต้องการแสวงหาสารสนเทศ

ซึ่ง คิงและคิง (King and King, 1979) ได้แบ่งการใช้สารสนเทศออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. ใช้สารสนเทศเพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น การแก้ปัญหาประจำวัน เพื่อความอยู่รอดในสภาวะวิกฤติ เพื่อให้รู้ข่าวสารหรือเหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อความบันเทิง นันทนาการ และเพื่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. ใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเด็กก่อนและหลังวัยเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกระดับ ผู้ใหญ่ที่ให้ความสนใจกับการศึกษาด้วยตัวเอง และคนที่ไม่รู้หนังสือ
3. ใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงองค์การ เพื่อสร้างผลผลิตและบริการให้กับกลุ่มหรือองค์การ หรือการใช้สารสนเทศของกลุ่มวิชาชีพ เช่น หนายความ นายแพทย์ นักวิทยาศาสตร์ วิศวกร
4. ใช้สารสนเทศเพื่อปกป้องสังคมให้มีประสิทธิภาพหรือเพื่ออธิบายข้อมูลสำคัญของประเทศชาติ เช่น ข้อมูลสามโนประชากร อากาศ สถิติสุขภาพ สถิติแรงงาน หรือเพื่อการดำเนินงานของรัฐ
5. ใช้สารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์นานาชาติ เช่น การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนเงินตรา การค้า และการแลกเปลี่ยนทางวิชาชีพ

นอกจากนี้ในสภาพสังคมปัจจุบันคนในสังคมมีความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศในรูปแบบต่างๆ และต้องการเนื้อหาที่หลากหลายและรวดเร็ว เพื่อวัตถุประสงค์หลายประการ ดังเช่น วิลสันและทอเบอร์ (Wilson and Tauber, 1966 : 19-23) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. มีความต้องการรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความจริง (Fact) ในปัจจุบัน
2. มีความต้องการรับรู้สารสนเทศซึ่งเป็นพฤติกรรมความต้องการสารสนเทศของแต่ละบุคคล
3. มีความต้องการที่จะรับรู้สารสนเทศเพื่อความเข้าใจในลูกค้า สามารถออกแบบและกำหนดคุณค่าของสารสนเทศได้อย่างมีระบบ

จากความสำคัญของการใช้สารสนเทศ ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530 : 17) ได้ศึกษาเปรียบเทียบงานวิจัยของ เมนเซล (Menzel) และเพสเลย์ (Paisley) ที่เกี่ยวกับผู้ใช้และการใช้สารสนเทศโดยแบ่งการศึกษาสารสนเทศออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การศึกษาการกระจายสารสนเทศ โดยศึกษาวิธีการส่งและการเผยแพร่สารสนเทศ เช่น สารสนเทศที่เกิดจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งส่งไปถึงผู้ใช้ได้อย่างไร จากผู้ส่งสารสนเทศไปถึงผู้รับได้อย่างไร ช่องทางการส่งสารสนเทศ และสื่อมีบทบาทในกระบวนการสื่อสารได้อย่างไร สารสนเทศไปถึงผู้ใช้และผู้ใช้สารสนเทศอย่างไร
2. การศึกษาผู้ใช้และการใช้ โดยเน้นผู้ใช้และระบบสารสนเทศเป็นหลัก เช่น

การศึกษาประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ พฤติกรรมต่างๆ ของกลุ่มผู้ใช้เฉพาะ วิเคราะห์ความต้องการและพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ ซึ่งประเมินด้วยการพิจารณาองค์ประกอบทางจิตวิทยา สังคม ภาษา ที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้ ทำให้สามารถทำนายพฤติกรรมผู้ใช้ที่เป็นกลุ่มได้

3. การศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศ โดยศึกษาองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมสารสนเทศ เช่น สภาพการทำงาน ตำแหน่งในองค์กรของผู้ใช้ที่จะเป็นตัวกำหนดสารสนเทศที่ต้องการ รวมไปถึงพฤติกรรมสารสนเทศ และองค์ประกอบที่มีผลต่อการควบคุมพฤติกรรมของสารสนเทศ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศของเกษตรกรทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศนั้นยังมีน้อยมาก ที่สำคัญมีดังนี้

ธนัญชัย คำขำ (2544) ได้ศึกษาความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อมวลชนด้านหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ กับปัจจัยภูมิหลัง เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรใน 6 จังหวัด คือจังหวัดสระบุรี ปทุมธานี อุบลราชธานี นครนายก ประจวบคีรีขันธ์ และกรุงเทพฯ พบว่า แหล่งข่าวสารที่เกษตรกรทุกคนได้รับในรอบสัปดาห์คือวิทยุและโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือเพื่อนเกษตรกรและอินเทอร์เน็ต เรือนขวัญ จันทน์เทียนบุญ (2550) ศึกษาการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยในอำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเลี้ยงสุกรจากเพื่อนเกษตรกรมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ และเคยศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านสุกร ส่วนจรัสศักดิ์ ประทุมทอง (2550) ศึกษาแหล่งการเรียนรู้ตามความต้องการของเกษตรกรในจังหวัดมหาสารคามในด้านสภาพของแหล่งการเรียนรู้ ความต้องการ และรูปแบบของแหล่งการเรียนรู้ พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีความพึงพอใจต่อการให้ความรู้ด้านเกษตรกรรมของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน เกษตรกรต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งการเรียนรู้ประเภทบุคคลในระดับมาก สำหรับรูปแบบของแหล่งการเรียนรู้ที่เกษตรกรต้องการมีดังนี้คือ ให้มีการจัดการเนื้อหาความรู้ที่หลากหลาย ดำเนินการด้านอาคารสถานที่หรือด้านกายภาพ - ด้านวัสดุ - ด้านเครื่องมือ ดำเนินการด้านเทคนิคเพื่อใช้ในการเรียนรู้ และจัดรูปแบบแหล่งการเรียนรู้ด้านบุคคลที่เชี่ยวชาญทางการเกษตร ปิยนันท์ วงศ์คำ (2546) ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของเกษตรกรในชุมชนการเกษตรแบบยั่งยืนเพื่อการพึ่งพาตนเองในจังหวัดบุรีรัมย์ ก็พบว่าเกษตรกรมีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมในระดับน้อย แหล่งสารสนเทศที่เกษตรกรมีการใช้ในระดับมากมี 4 รายการ คือ 1) การประชุมสัมมนา การอภิปรายที่หน่วยงานเอกชนจัด 2) ผู้นำชุมชน ผู้นำอาวุโส ผู้มีความรู้ความสามารถในหมู่บ้าน ประชาชนชาวบ้าน 3) เพื่อน

เกษตรกร/เพื่อนร่วมอาชีพ 4) ประสบการณ์และแนวความคิดความรู้ของตนเอง และ
ยังพบว่าเกษตรกรที่มีอายุต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

ถึงแม้ว่าจังหวัดนครปฐมได้ชื่อว่ามี การเลี้ยงสุกรมากเป็นอันดับสามของประเทศ รองจากจังหวัดราชบุรีและชลบุรีก็ตาม แต่งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ของผู้เลี้ยงสุกรในจังหวัดนครปฐมนั้นยังไม่มีผู้ใดทำมาก่อน มีแต่งานวิจัยที่ศึกษาเรื่อง การทำฟาร์มสุกรในแง่ของปศุสัตว์ ดังเช่น จากการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบการลงทุน ของฟาร์มสุกรพันธุ์ ฟาร์มสุกรขุน และฟาร์มสุกรแบบครบวงจรในจังหวัดนครปฐม ของ วิษณุ วาสนกุล (2551) ก็พบว่าฟาร์มสุกรส่วนใหญ่ในจังหวัดนครปฐมเป็นฟาร์มสุกร แบบครบวงจรและเลี้ยงในระบบเปิด เกษตรกรจำหน่ายลูกสุกรตามราคาประกาศของ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด ฟาร์มสุกรแบบครบวงจรจะให้ผลตอบแทนต่อการลงทุน ในอัตราสูงสุดและเป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดในการลงทุน และยังพบว่าปัญหาที่สำคัญ ของเกษตรกรคือ ความผันแปรของราคาจำหน่ายผลผลิตสุกรและราคาวัตถุดิบที่ใช้ ในการเลี้ยง สำหรับข่าวสารความรู้ที่เกษตรกรในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดใกล้เคียง ได้รับนั้น สุภาวัลย์ บรรเลงทอง (2533) ได้ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนในอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ก็พบว่าเกษตรกรส่วนมาก ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคเอกชนโดยการเยี่ยมฟาร์มมากที่สุด รองลงมาได้ รับจากการฝึกอบรมหลักการเลี้ยงสุกร นอกจากนี้เกษตรกรยังได้รับความรู้จาก สื่อมวลชนคือเอกสารของบริษัทเอกชนมากที่สุด และเกษตรกรส่วนมากเป็นผู้เลี้ยง สุกรแบบฟาร์มขนาดเล็ก (51-300 ตัว) รองลงมาเป็นผู้เลี้ยงสุกรแบบฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 300 ตัว) ส่วน วารุณี ชะเอม (2542) ทำการศึกษาเปรียบเทียบการเปิดรับ ข่าวสารจากสื่อบุคคลระหว่างภาครัฐและเอกชนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรปลอดโรค ในจังหวัดนครปฐม ก็พบว่าเกษตรกรส่วนมากมีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือ ต่ำกว่าแต่มีความรู้พื้นฐานการเลี้ยงสุกรในระดับสูง เกษตรกรได้รับข่าวสารจากภาค เอกชนมากกว่าภาครัฐบาล และเห็นว่าข่าวสารที่ได้รับจากภาครัฐบาลไม่ทันสมัยและรวดเร็ว เท่ากับภาคเอกชน สมนึก อรรถไกรสิทธิ์ (2541) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับ เทคโนโลยีบำบัดของเสียในฟาร์มสุกรด้วยระบบก๊าซชีวภาพของฟาร์มสุกรขนาดเล็ก และขนาดกลางในจังหวัดนครปฐม พบว่าเกษตรกรในฟาร์มสุกรขนาดเล็กและขนาด กลาง ยอมรับเทคโนโลยีบำบัดของเสียในฟาร์มสุกรด้วยระบบก๊าซชีวภาพอยู่ในระดับ ปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของเกษตรกรคือ การรับรู้ข่าวสาร ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์การเลี้ยงสุกร ขนาดฟาร์ม ความรู้ทัศนคติ จำนวนสุกรที่เลี้ยง และ จำนวนแรงงาน เกษตรกรมีปัญหาลุ่ปรสรดต่อการยอมรับเทคโนโลยีบำบัดของเสียใน ฟาร์มสุกรด้วยระบบก๊าซชีวภาพมากที่สุด สำหรับ สนิท แก้วหวังสกุล (2547 : 82-86)

ได้ศึกษาเปรียบเทียบการจัดการและการลงทุนการเลี้ยงสุกรที่มีและไม่มีระบบมาตรฐาน ในจังหวัดราชบุรีและนครปฐมพบว่า การเลี้ยงสุกรส่วนใหญ่ยังไม่มียุทธศาสตร์มาตรฐานฟาร์ม ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศและขาดความเชื่อมั่นในคุณภาพผลผลิตสุกร นอกจากนี้ทำให้ทราบว่าการเลี้ยงสุกรที่ไม่มีระบบมาตรฐานมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันสูงกว่าฟาร์มที่มีระบบมาตรฐาน แต่ฟาร์มที่มีระบบมาตรฐานจะมีอัตราการแลกเนื้อสูงกว่าและมีอัตราการสูญเสียที่ต่ำกว่าฟาร์มที่ไม่มีระบบมาตรฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะฟาร์มสุกรที่มีระบบมาตรฐานจะต้องมีสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์ม และยังพบว่าฟาร์มที่มีระบบมาตรฐานให้ผลตอบแทนที่น้อยกว่าฟาร์มที่ไม่มีระบบมาตรฐาน เนื่องจากต้องใช้ทุนการก่อสร้างและปรับปรุงฟาร์มที่สูงกว่า แต่การเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มจะทำให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพการผลิตที่ได้มาตรฐานในอนาคตต่อไป

และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศในประเทศไทย พิมพ์ราไพ เปรมสมิทธิ์ (2533 : 16-17 อ้างอิงใน ปิยนันท์ วงศ์คำ 2546 : 24) ได้สรุปปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศไว้ ดังนี้

1. ไม่ทราบแหล่งสารสนเทศ
2. ไม่มีแหล่งสารสนเทศที่ให้ข้อมูลในเรื่องที่กำลังแสวงหา
3. อยู่ไกลแหล่งสารสนเทศ ไม่สะดวกกับการใช้แหล่งนั้น
4. ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ
5. ใช้เวลามาก กว่าจะได้สารสนเทศที่ต้องการ
6. ไม่ได้รับข้อมูลที่ทันสมัย
7. ข้อมูลที่ได้รับไม่สมบูรณ์
8. ได้รับข้อมูลผิดพลาด
9. แหล่งสารสนเทศไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้
10. ข้อมูลกระจัดกระจายไม่รวมอยู่แหล่งเดียวกัน

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศของเกษตรกรในต่างประเทศก็ยังมีน้อยมากเช่นเดียวกันและศึกษาวิจัยกันในประเทศเขตร้อนที่ทำการเกษตร ได้แก่ Kashem (1999) ศึกษาแหล่งสารสนเทศที่เกษตรกรติดต่อขอใช้เพื่อนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการทำงานของเกษตรกรในประเทศบังคลาเทศและประเทศญี่ปุ่น พบว่าเกษตรกรในประเทศบังคลาเทศมีแหล่งสารสนเทศที่ใช้กันมาก 8 แหล่งเรียงตามลำดับคือ เพื่อนบ้าน เพื่อน วิทยุ ญาติพี่น้อง โทรทัศน์ การสาธิต คนงานอาชีพ และพ่อค้าส่ง ส่วนเกษตรกรในประเทศญี่ปุ่นมีแหล่งสารสนเทศที่ใช้กันมาก 8 แหล่งเรียงตามลำดับคือ ผู้เชี่ยวชาญ สหกรณ์ หนังสือพิมพ์ ผู้นำกลุ่มความคิด เพื่อนบ้าน พ่อค้าส่ง โทรทัศน์ เพื่อน และผู้นำหมู่บ้าน Sharma and Sahoo (2009) ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของเกษตรกรที่

อำเภอเซการ์ (Sagar) รัฐมัตถยา ปราดิช (Madhya Pradesh) ตอนกลางของประเทศอินเดีย เพื่อศึกษาช่องทางการใช้สารสนเทศและทรัพยากรสารสนเทศที่เกษตรกรใช้ โดยจัดช่องทางการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ติดต่อกันเป็นส่วนตัว กลุ่มที่ติดต่อกันผ่านกลุ่มเกษตรกร และกลุ่มที่ติดต่อกันผ่านช่องทางการสื่อสาร ก็พบว่าการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือการติดต่อกันเป็นส่วนตัว ส่วน Lwoga, Stilwell, and Ngulube (2011) ศึกษาการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศและข้อมูลความรู้ด้านการเกษตรในประเทศแทนซาเนีย เพื่อประเมินการเข้าถึงและการใช้ข้อมูลความรู้ทางการเกษตรในพื้นที่ชนบทของประเทศ ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเรื่องการควบคุมโรคและแมลงมากที่สุด รองลงมาต้องการข้อมูลด้านการตลาด ส่วนแหล่งสารสนเทศที่เกษตรกรใช้พบว่าเกษตรกรส่วนมากได้ข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้านและเพื่อนในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sharma and Sahoo (2009) รองลงมาตามลำดับคือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และพ่อแม่หรือคนในครอบครัว นอกจากนี้ยังพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นแหล่งการให้ข้อมูลที่สำคัญมากซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Adomi, Ogbomo, and Inoni (2003) ที่ศึกษาปัจจัยการเข้าถึงข้อมูลทางการเกษตรของชาวไร่ในประเทศไนจีเรีย และของ Castella ... et al. (2006) ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับช่องทางการติดต่อเพื่อการรับรู้ความรู้ทางการเกษตรและระบบสารสนเทศของชาวนาในประเทศเวียดนาม ส่วนช่วงทางการเข้าถึงสารสนเทศนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ในประเทศแทนซาเนียใช้วิทยุมากที่สุด รองลงมาคือโทรศัพท์ และเหตุผลหลักที่เกษตรกรส่วนใหญ่นำข้อมูลไปใช้นั้นก็คือต้องการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร นอกจากนี้ Byamugisha ... et al. (2008) ได้ทำวิจัยเรื่องการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของเกษตรกรในเขตอำเภอแกมปาลา (Kampala) ในประเทศอูกันดา เพื่อศึกษาการค้นคว้าและกลยุทธ์ในการค้นหาข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรที่ขาดแคลนด้านอาหาร ถึงแม้ว่าแหล่งสารสนเทศทางการเกษตรที่จัดทำขึ้นโดยสถาบันการวิจัยทางการเกษตร ห้องสมุดการวิจัยและห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชนก็ตาม แต่เกษตรกรก็ไม่มีความพร้อมในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศเหล่านั้น สาเหตุหนึ่งเพราะข้อมูลส่วนมากเหล่านั้นเป็นเอกสารตีพิมพ์และเป็นข้อมูลที่อ่านได้ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และยังพบว่าเกษตรกรใช้กลยุทธ์ในการแสวงหาสารสนเทศแตกต่างกันไป นอกจากนี้ที่สำคัญคือเกษตรกรส่วนใหญ่ได้ข้อมูลจากการสนทนาและฟังพ็อดโจข้อมูลที่เป็นภาษาถิ่น อีกทั้งเกษตรกรจะค้นหาและใช้สารสนเทศเมื่อพบปัญหาเท่านั้น

จากงานวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า เกษตรกรทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศมีการใช้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศที่คล้ายคลึงกันกล่าวคือ เกษตรกรในประเทศไทย

มีการใช้สารสนเทศและต้องการสารสนเทศเพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพ เรื่องที่ต้องการมากคือเรื่องโรคและการป้องกัน พันธุ์สุกร ข้อมูลการตลาด และมาตรฐานฟาร์ม แหล่งสารสนเทศที่เกษตรกรใช้มากคือประสบการณ์ของตัวเองและเพื่อนร่วมอาชีพ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนปัญหาที่พบได้แก่ ขาดการสนับสนุนจากรัฐ ไม่ทราบว่ามีหน่วยงานใดบ้างที่จัดพิมพ์เอกสารในเรื่องที่ต้องการ ไม่สะดวกในการติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการเลี้ยงสุกรในจังหวัดนครปฐมนั้นเป็นการเลี้ยงแบบครบวงจรและเลี้ยงในระบบเปิด เกษตรกรได้รับข่าวสารจากภาคเอกชนมากกว่ารัฐบาล ข่าวสารที่ได้รับจากรัฐบาลยังไม่ทันสมัย ส่วนปัญหาที่พบได้แก่ ความผันแปรของราคาสุกร วัตถุดิบที่ใช้ในการเลี้ยงสุกร ตลอดจนไม่มีเงินทุน สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศของเกษตรกรนั้น พบว่าเกษตรกรส่วนมากใช้สารสนเทศเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ เรื่องโรคและการป้องกัน สายพันธุ์ และข้อมูลด้านการตลาด สำหรับแหล่งสารสนเทศที่เกษตรกรใช้มากที่สุดคือเพื่อนร่วมอาชีพหรือสมาชิกในครอบครัว รองลงมาคือสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ส่วนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ห้องสมุดหรือสถาบันบริการสารสนเทศ และสมาคมการเกษตรนั้น เกษตรกรไม่นิยมใช้เป็นแหล่งในการค้นหาข้อมูล และหากเป็นประเทศด้อยพัฒนา เกษตรกรยังขาดความรู้และทักษะในการใช้สารสนเทศและไม่มีความพร้อมในการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ ทำให้เกษตรกรใช้กลยุทธ์ในการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกันไป

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลผู้ประกอบการฟาร์มสุกร: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 50-59 ปี จบการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ฟาร์มสุกรส่วนมากอยู่ในเขตอำเภอเมือง เป็นฟาร์มขนาดกลาง เลี้ยงสุกรพันธุ์ผสม ทำธุรกิจฟาร์มสุกรมาแล้ว 16-30 ปี มีรายได้เฉลี่ย 20,000-30,000 บาทต่อเดือน และมีรายจ่ายเฉลี่ย 10,000-20,000 บาทต่อเดือน

2. การใช้สารสนเทศ: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ มีการใช้สารสนเทศดังนี้
 2.1) เรื่องที่ค้นคว้า: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้สารสนเทศทุกเรื่องในระดับปานกลาง เรื่องที่ใช้มากที่สุดคือเรื่องปศุสัตว์กับเรื่องเศรษฐกิจรายได้ โดยใช้เรื่องอาหารสุกรมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือโรคสุกรและการป้องกัน ยารักษาโรคสุกร พันธุ์สุกร และการตลาด
 2.2) ความทันสมัยของสารสนเทศ: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้ในระดับปานกลาง โดยใช้สารสนเทศปีใหม่ล่าสุดมากที่สุด รองลงมาคืออายุ

ย้อนหลัง 1-5 ปี 2.3) การได้มาของสารสนเทศ: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีวิธีการได้มาของสารสนเทศในระดับปานกลาง โดยได้มาด้วยการเสาะหาหรือค้นหาด้วยตัวเองมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือให้บุคคลอื่นหาให้ซื้อ และการบอกรับเป็นสมาชิก

2.4) ลักษณะของสารสนเทศที่ใช้: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้ลักษณะของสารสนเทศในระดับมาก โดยใช้สารสนเทศที่เสนอเนื้อหาในเรื่องที่ต้องการอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือเสนอเนื้อหาในเรื่องที่ต้องการทั้งหมดอย่างละเอียดครบถ้วน เสนอหลายแนวคิดในเรื่องที่ต้องการ และเสนอเนื้อหาในเรื่องที่ต้องการโดยย่อที่กล่าวถึงแต่ประเด็นสำคัญ

3. แหล่งสารสนเทศ: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ มีการใช้แหล่งสารสนเทศดังนี้

3.1) ห้องสมุด: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้ห้องสมุดในระดับน้อย โดยใช้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ ห้องสมุดโรงเรียนในเขตอำเภอของตนเอง และห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครปฐม 3.2) ศูนย์ข้อมูลหรือศูนย์สารสนเทศ: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้ศูนย์ข้อมูลหรือศูนย์สารสนเทศในระดับน้อย ศูนย์ข้อมูลฯ ที่ใช้มากที่สุดคือ ศูนย์ข้อมูลสุกรในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รองลงมาตามลำดับคือ ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยงสุกรแห่งชาติ และศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์ 3.3) หน่วยงานของรัฐและเอกชน: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้หน่วยงานของรัฐฯ ในระดับน้อย โดยใช้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ/จังหวัดมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมการเกษตร 3.4) สมาคมวิชาชีพทางการเกษตร: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้สมาคมวิชาชีพฯ ในระดับน้อย สมาคมวิชาชีพฯ ที่ใช้มากที่สุดคือ สมาคมผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติ รองลงมาตามลำดับคือสมาคมสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มสุกรไทย และสหกรณ์การเกษตร 3.5) บุคคล: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้สารสนเทศบุคคลในระดับปานกลาง โดยจะใช้ประสบการณ์และความรู้ของตนเองมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ เพื่อนเกษตรกร/เพื่อนร่วมอาชีพ ญาติพี่น้อง/คนในครอบครัว และกลุ่มเกษตรกร 3.6) สื่อสิ่งตีพิมพ์: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้ในระดับปานกลาง โดยใช้หนังสือพิมพ์มากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ หนังสือตำราการเลี้ยงสุกร และวารสารวิชาการเกษตร 3.7) สื่อสิ่งไม่ตีพิมพ์: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้ในระดับปานกลาง โดยใช้โทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ วีซีดี/ดีวีดี/ซีดีรอมที่ให้ความรู้ทางการเกษตร วิทยู และหออกระจายข่าวของหมู่บ้าน 3.8) สถานที่: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้สารสนเทศจากสถานที่ต่างๆ ในระดับน้อย โดยใช้ศูนย์หรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของตนเองมากที่สุด รองลงมาตามลำดับ

คือ วัด/ศาสนสถานในชุมชนของตนเอง และพิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ 3.9) อินเทอร์เน็ต: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีการใช้สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตในระดับน้อย โดยใช้เว็บไซต์ของเอกชน/บริษัทธุรกิจมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ เว็บไซต์ขององค์กร สมาคม และเว็บไซต์ของสถาบันการศึกษา

4. ปัญหาการใช้สารสนเทศ : ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ มีปัญหาการใช้สารสนเทศ ดังนี้ 4.1) ด้านตัวสารสนเทศ: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีปัญหาในระดับมาก ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ต้องใช้เวลามากกว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ รองลงมาตามลำดับคือ ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงเพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ, ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไม่ครบถ้วนสมบูรณ์, และข้อมูลข่าวสารที่ได้รับขาดความทันสมัยไม่ทันเหตุการณ์ 4.2) ด้านตัวผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีปัญหาส่วนตัวในการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ไม่มีเวลาที่จะไปค้นหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งความรู้ต่างๆ รองลงมาตามลำดับคือ ไม่มีเวลาติดตามรายการจากวิทยุ-โทรทัศน์-และหนังสือพิมพ์, ไม่ทราบว่ามีหน่วยงานใดบ้างจัดพิมพ์เอกสารในเรื่องที่ต้องการ, ไม่ทราบวิธีการใช้แหล่งข้อมูลข่าวสาร, และไม่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต 4.3) ด้านแหล่งสารสนเทศ: ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ โดยรวมมีปัญหาในระดับมาก ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ต้องการอยู่ไกลไม่สะดวกในการเข้าไปใช้ รองลงมาตามลำดับคือ มีแหล่งข้อมูลข่าวสารแต่ไม่ตรงกับความต้องการ, ไม่ทราบว่าแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ต้องการมีอยู่ที่ใด, และไม่มีสิทธิเข้าไปใช้แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ต้องการได้

5. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ ของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามขนาดของฟาร์ม พันธุ์สุกรที่เลี้ยง ประสบการณ์การเลี้ยง และเขตการเลี้ยง พบว่า 5.1) ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรขนาดกลางกับขนาดใหญ่มีการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน 5.2) ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์เดียวกับสายพันธุ์ผสมมีการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน แต่มีการใช้แหล่งสารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์เดียวมีการใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์ผสม ส่วนผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์ผสมมีปัญหาการใช้สารสนเทศมากกว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์เดียว 5.3) ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่มีประสบการณ์การเลี้ยงแตกต่างกัน มีการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ที่มีประสบการณ์การเลี้ยง 1-15 ปี มีการใช้ห้องสมุดทุกประเภท ศูนย์ข้อมูลสุกรในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยงสุกรแห่งชาติ ศูนย์สารสนเทศกรมปศุสัตว์ ศูนย์สนเทศทางการเกษตรแห่งชาติ ศูนย์ความรู้ด้านการเกษตรของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน หน่วยงานของรัฐและเอกชน วารสารปศุสัตว์ นิตยสารเพื่อการบันเทิง ศูนย์หรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชน พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ วัด/ศาสนสถาน เว็บไซต์ของหน่วยราชการ สถาบันการศึกษา องค์กร/สมาคม และเว็บไซต์ของเอกชนหรือบริษัทธุรกิจ มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การเลี้ยง 16-30 ปี และใช้ศูนย์ข้อมูลสุกรในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยงสุกรแห่งชาติ และเว็บไซต์ขององค์กร/สมาคม มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การเลี้ยง 31 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ที่มีประสบการณ์การเลี้ยงสุกร 1-15 ปี ใช้สารสนเทศจากประสบการณ์และความรู้ของตนเอง น้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การเลี้ยงสุกร 16-30 ปี ส่วนผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ที่มีประสบการณ์การเลี้ยง 16-30 ปี มีการใช้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ/จังหวัด น้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การเลี้ยง 31 ปีขึ้นไป แต่มีการใช้โทรทัศน์ มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การเลี้ยง 31 ปีขึ้นไป 5.4) ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในเขตอำเภอเมืองและอำเภออื่นๆ มีการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองมีการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศ มากกว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่อยู่ในเขตอำเภออื่นๆ ส่วนผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในเขตอำเภออื่นๆ มีการใช้แหล่งสารสนเทศ มากกว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง

การอภิปรายผล

ผลจากการวิจัยโดยภาพรวมแสดงให้เห็นว่า

1. ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ มีการใช้สารสนเทศในระดับมาก 2 เรื่องคือ เรื่องปศุสัตว์และเรื่องเศรษฐกิจรายได้ โดยใช้เรื่องอาหารสุกรมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องโรคสุกรและการป้องกัน ทั้งนี้เพราะเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญมากที่สุดสำหรับผู้ประกอบการฟาร์มสุกรจำเป็นต้องมีความรู้เพื่อนำไปใช้ในการทำธุรกิจเลี้ยงสุกร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโรคสุกรและยารักษา การผสมเทียม หรือสุขอนามัย เพื่อเตรียมการป้องกันหรือรับมือสภาวะการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาโดยเฉพาะโรคระบาดสัตว์ที่นำความเสียหายมาให้กับเจ้าของฟาร์มเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ข้อมูลเรื่องเศรษฐกิจรายได้ก็มีส่วนช่วยในการวางแผนการเลี้ยงสุกรในแต่ละปีให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดภายใน

และตลาดภายนอกประเทศได้ ซึ่งข้อมูลที่พบดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่อง ได้แก่ บุรินทร์ โสภภาค (2526) ที่พบว่าเกษตรกรต้องการสารสนเทศเพื่อการเลี้ยงสุกร เป็นอันดับแรกคือเรื่องโรคกับเรื่องพยาธิและการป้องกัน และการศึกษาของจรรย์ปัญญาวัฒน์ (2526) ก็พบในทำนองเดียวกันว่า ความต้องการส่วนใหญ่ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรก็คือ การทำสูตรอาหาร พันธุ์สุกร อาการของโรคต่างๆ และราคามาตรฐานที่เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ ศิณี สัจจศิริ (2530 : 20-21) ก็ยังพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรของไทยยังขาดการให้ความรู้ทางวิชาการกับเรื่องตลาดการรับซื้อสุกร

2. แหล่งสารสนเทศที่ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ใช้มากคือ บุคคล โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ จากการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวทำให้ทราบว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ส่วนมากใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลมากกว่าแหล่งอื่นๆ คือใช้ประสบการณ์และความรู้ของตัวเอง และเพื่อนเกษตรกร/เพื่อนร่วมอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่อง ได้แก่ เรือนขวัญ จันท์เทียนบุญ (2550) ที่พบว่าเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเลี้ยงสุกรจากเพื่อนเกษตรกรมากที่สุด และจรัสศักดิ์ ประทุมทอง (2550) ศึกษารูปแบบแหล่งการเรียนรู้ตามความต้องการของเกษตรกรในจังหวัดมหาสารคามก็พบว่าเกษตรกรต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งการเรียนรู้ประเภทบุคคลในระดับมากที่สุด พุ่มแพ่ง (2537) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศด้านการเกษตรของเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัดและเกษตรกรทั่วไปเขตภาคเหนือก็พบว่าเกษตรกรดีเด่นและเกษตรกรทั่วไปมีการใช้ประสบการณ์เดิมของตนเอง โทรทัศน์ เพื่อนเกษตรกรร่วมอาชีพในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยในต่างประเทศดังที่ Byamugisha ... et al. (2008) พบว่าเกษตรกรส่วนมากได้ข้อมูลการทำเกษตรจากการสนทนากับเพื่อนร่วมอาชีพ อีกทั้งผลการวิจัยของ Sharma and Sahoo (2009) ก็พบว่าการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือการติดต่อกันเป็นส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Lwoga, Stilwell, and Ngulube (2011) ที่พบว่าเกษตรกรส่วนมากได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้านและเพื่อนในท้องถิ่น ดังจะเห็นได้ว่างานวิจัยที่กล่าวมานี้เกษตรกรจะใช้ประสบการณ์และความรู้ความสามารถของตัวเองและเพื่อนเกษตรกร/เพื่อนร่วมอาชีพเป็นหลักก่อนแหล่งอื่นๆ ทั้งนี้เป็นเพราะตัวเกษตรกรเองหรือเพื่อนเกษตรกรร่วมอาชีพ ได้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอาชีพที่สั่งสมมาเป็นเวลานานตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน และแหล่งสารสนเทศบุคคลนั้นสามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่าแหล่งอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปิยนันท์ วงศ์คำ (2546 : 78) ที่ชี้ให้เห็นว่า “เกษตรกรพอใจที่จะแสวงหาสารสนเทศจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางการเกษตรภายในท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านมากกว่าเจ้าหน้าที่ หรือนักวิชาการเกษตร ทั้งนี้เพราะเกษตรกรเชื่อว่าความรู้ที่ได้จากปราชญ์ชาวบ้านนั้น

เป็นความรู้ที่ได้รับทดสอบมาแล้วด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ตนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ด้วยความมั่นใจว่าจะได้รับผลสำเร็จ...”

แหล่งสารสนเทศอีกแหล่งหนึ่งที่ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรใช้มากคือโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ จากการที่ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ใช้โทรทัศน์กันมากเป็นเพราะในปัจจุบันเป็นยุคสังคมสารสนเทศ มีข้อมูลข่าวสารเกิดขึ้นมากตลอดเวลา มีการนำเสนอข่าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์กันมากเพราะโทรทัศน์มีทั้งเสียงและภาพเคลื่อนไหว เสนอข่าวสารที่ตื่นเต้นและทันต่อเหตุการณ์ อีกทั้งไม่มีข้อจำกัดในการใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญชัช คำขำ (2544) ที่พบว่าแหล่งข่าวสารที่เกษตรกรทุกคนได้รับในรอบสัปดาห์คือวิทยุโทรทัศน์ และ รวม พุ่มแพง (2537) ก็ยังพบว่า โทรทัศน์เป็นอีกแหล่งหนึ่งที่เกษตรกรใช้ในระดั้มากเป็นลำดับ 2 รองจากประสบการณ์เดิมของตนเอง แต่จากการศึกษาของ Kashem (1999) พบว่าเกษตรกรในประเทศบังคลาเทศ ใช้โทรทัศน์มากเป็นลำดับที่ 5 รองจากเพื่อนบ้าน เพื่อน วิทยุ และญาติพี่น้อง ส่วนเกษตรกรในประเทศญี่ปุ่น มีการใช้โทรทัศน์มากเป็นอันดับที่ 6 รองจากผู้เชี่ยวชาญสหกรณ์ หนังสือพิมพ์ ผู้นำกลุ่มความคิด เพื่อนบ้าน และพ่อค้าส่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อเกษตรกรไทยมากกว่าเกษตรกรในประเทศบังคลาเทศและญี่ปุ่น

สำหรับหนังสือพิมพ์นั้น ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ส่วนมากนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ ทั้งนี้เพราะเป็นหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณที่เสนอข่าวสารและเหตุการณ์ประจำวันที่อยู่ในความสนใจ หาอ่านได้ไม่ยาก ราคาไม่แพง นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ดังกล่าวยังนำเสนอข่าวสารทางการเกษตรด้วย เช่น คอลัมน์ “จักรวาลเกษตร” (ไทยรัฐ) หรือ “เกาะข่าวเกษตร” (เดลินิวส์)

จากการที่ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์กันมากนั้น ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของประภาวดี สืบสนธิ์ (2530) ที่พบว่าแหล่งที่เกษตรกรส่วนมากใช้คือแหล่งสารสนเทศบุคคล ส่วนวิทยุโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์นั้น เป็นแหล่งที่ใช้รองลงมา

3. ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ มีปัญหาการใช้สารสนเทศ 2 ด้านในระดับมาก ปัญหาแรกคือตัวสารสนเทศ ที่สำคัญได้แก่ ใช้เวลามากกว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงเพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ส่วนปัญหาที่สองคือแหล่งสารสนเทศ ที่พบมากได้แก่ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ต้องการอยู่ไกลไม่สะดวกในการเข้าไปใช้ มีแหล่งข้อมูลข่าวสารแต่ไม่ตรงกับความต้องการ หรือไม่ทราบว่าแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ต้องการมีอยู่ที่ใด จากปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องดังเช่น ปิยนันท์ วงศ์คำ (2546) พบว่าเกษตรกรมีปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมาก 2 ประการคือ ไม่ทราบว่า มีหน่วยงานใดบ้าง

ที่จัดพิมพ์เอกสารในเรื่องที่ต้องการ กับผู้เชี่ยวชาญ/วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ อยู่ไกลไม่สะดวกในการติดต่อ หรือ รวม พุ่มแพง (2537) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้ แหล่งสารสนเทศด้านการเกษตรของเกษตรกรดีเด่น ก็พบว่าเกษตรกรมีปัญหาก ในการใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมากตามลำดับคือ ไม่มีเวลาไปใช้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ห้องสมุดต่างๆ ไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ ห้องสมุดประชาชนที่อยู่ห่างไกลจากที่พักอาศัย และเจ้าหน้าที่ภาคเอกชนก็ไม่มีเวลาให้ นอกจากนี้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ของปิยนันท์ วงศ์คำ (2546 : 77) ให้ข้อสรุปที่น่าสนใจว่า สารสนเทศทางการเกษตรมัก เขียนหรือถ่ายทอดด้วยภาษาทางวิชาการที่เข้าใจยาก เจ้าหน้าที่ทางการเกษตรไม่ใช่ แหล่งสารสนเทศที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ แต่ผู้มีความรู้และประสบการณ์ทางการเกษตรใน ท้องถิ่นเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญ ห้องสมุดไม่ใช่แหล่งสารสนเทศที่สำคัญของ เกษตรกร อีกทั้งบริการสารสนเทศจากเจ้าหน้าที่ทางการเกษตรยังขาดประสิทธิภาพ

จากการที่ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ มีปัญหาการใช้สารสนเทศด้านตัวสารสนเทศ กับแหล่งสารสนเทศในระดับมากนั้น น่าจะเป็นเพราะผู้ประกอบการฟาร์มสุกรจำเป็นต้อง ควบคุมดูแลธุรกิจฟาร์มสุกรอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มีผลผลิตที่สอดคล้องกับ ความ ต้องการของตลาดและผู้บริโภค ทำให้ไม่มีเวลาที่จะไปติดตามความเคลื่อนไหวของ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ไม่ทราบแหล่งสารสนเทศที่ ต้องการ ไม่ทราบวิธีการค้นหาและการเข้าถึงสารสนเทศ ทำให้ผู้ประกอบการฟาร์มสุกร ได้สารสนเทศที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่ตรงกับความต้องการ หรือได้ข้อมูลที่ล้าสมัยไม่ ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน จึงมีผลทำให้ขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ดีมีประโยชน์ต่อ การประกอบธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุกร นอกจากนี้ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรบางคนที่มีอายุมาก ก็มีข้อจำกัดด้านสุขภาพและมีทักษะการอ่านหรือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่จำกัด ดังนั้นปัญหาเหล่านี้จะลดน้อยลงหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัดหาแหล่งสารสนเทศ ชุมชนหรือศูนย์ให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรเพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันต่อ เหตุการณ์

4. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ:

4.1) ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรขนาดกลางกับขนาดใหญ่มีการใช้สารสนเทศ แหล่ง สารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะไม่ว่าผู้ประกอบการ ฟาร์มสุกรจะเลี้ยงสุกรจำนวนมากหรือน้อยก็ตาม ทุกคนต่างก็จำเป็นต้องเข้าถึง แหล่งสารสนเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเพื่อนำไปปรับปรุงการเลี้ยงสุกรให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 4.2) ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ที่เลี้ยงสุกรสายพันธุ์ผสมกับ สายพันธุ์เดียวมีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน โดยผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสาย พันธุ์เดียวมีการใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์ผสม ทั้งนี้

เพราะจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์เดียวน้อยกว่าสายพันธุ์ผสม และเมื่อมีปัญหาใดปัญหาหนึ่งเกี่ยวกับสุกรสายพันธุ์นั้นทำให้หาข้อมูลได้ยากโดยเฉพาะข้อมูลจากเพื่อนผู้เลี้ยงสุกรด้วยกันเอง ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์เดียวจึงจำเป็นต้องเข้าถึงแหล่งสารสนเทศต่างๆ มากกว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์ผสมซึ่งสามารถหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ได้ง่ายกว่า ส่วนผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์ผสมมีปัญหาการใช้สารสนเทศมากกว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรสายพันธุ์เดียว ทั้งนี้เพราะสุกรแต่ละสายพันธุ์มีข้อดีและข้อด้อยแตกต่างกันไป เช่น สุกรพันธุ์แลนด์เรซ (Landrace) เป็นพันธุ์ที่มีกระดูกขาอ่อนข้างเล็กมักทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับขาหรือข้อเท้าอ่อนอยู่เสมอ ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหากับสุกรแต่ละสายพันธุ์ที่ตนเองเลี้ยง ทำให้ผู้ประกอบการฟาร์มต้องศึกษาหาข้อมูลของสุกรแต่ละสายพันธุ์เป็นพิเศษจึงทำให้มีปัญหาการใช้สารสนเทศมากกว่า 4.3) ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่มีประสบการณ์การเลี้ยงแตกต่างกัน มีการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะจากประสบการณ์การเลี้ยงสุกรที่ผู้ประกอบการฟาร์มและคนในครอบครัวยึดกันมานานนั้นทำให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง อีกทั้งการมีพื้นฐานความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน จึงทำให้ผู้ประกอบการฟาร์มแต่ละคนเข้าถึงหรือรู้จักแหล่งและใช้สารสนเทศต่างๆ ได้มาก-น้อยแตกต่างกันไป โดยการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่มีประสบการณ์น้อยจะใช้แหล่งสารสนเทศต่างๆ มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การเลี้ยงมานาน ทั้งนี้น่าจะเป็นเพราะผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่มีประสบการณ์การเลี้ยงน้อย ย่อมไม่มีความรู้และประสบการณ์การเลี้ยงมากเท่ากับผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่มีประสบการณ์มานาน จึงทำให้ต้องเข้าถึงหรือพึ่งพาแหล่งสารสนเทศต่างๆ มากกว่า 4.4) ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในเขตอำเภอเมืองและอำเภออื่นๆ มีการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน โดยผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองมีการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศ มากกว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่อยู่ในเขตอำเภออื่นๆ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองนั้นมีความสะดวกสบายในการค้นหาข้อมูล มีแหล่งสารสนเทศให้เลือกใช้มากและอยู่ไม่ไกล อีกทั้งการคมนาคมก็สะดวกสบายกว่า จึงทำให้ผู้ที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองมีการใช้สารสนเทศมากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตอำเภออื่นๆ และเมื่อมีการใช้สารสนเทศมากก็ย่อมทำให้เกิดปัญหาการใช้สารสนเทศตามมา ส่วนผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในเขตอำเภออื่นๆ มีการใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง เป็นเพราะการอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองที่มีความเจริญนั้น การหาข้อมูลที่ดีเพื่อการเลี้ยงสุกรย่อมทำได้ยาก ดังนั้น จึงต้องใช้แหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่มีอยู่ในบริเวณใกล้เคียง อีกทั้งในแต่ละตำบล/หมู่บ้าน

จะมีแหล่งข้อมูลชุมชนหรือศูนย์เรียนรู้ชุมชนเกิดขึ้นมากมายจึงทำให้ผู้ประกอบการฟาร์มมีการใช้แหล่งสารสนเทศต่างๆ มากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. เพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดข่าวสารความรู้ทางการเกษตร หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรจัดหาข่าวสารความรู้ที่ทันสมัยให้กับผู้ประกอบการฟาร์มสุกร ด้วยการจัดตั้งห้องสมุดชุมชน ศูนย์การเรียนรู้เกษตรกรรมชุมชน หรือทำโครงการห้องสมุดเคลื่อนที่เพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวมข่าวสารความรู้ทางด้านเกษตร

2. เสนอนโยบายให้รัฐเพิ่มรายการความรู้ด้านการเกษตรทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ หรือ หอกระจายข่าวชุมชน โดยเน้นข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของคนในชุมชน

3. ปัญหาสำคัญที่พบจากการวิจัยในครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่ทางการเกษตรให้ข้อมูลยังไม่ถูกต้องเท่าที่ควร ดังนั้นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเลี้ยงสุกร เช่น ปศุสัตว์จังหวัด ปศุสัตว์อำเภอ ควรจัดอบรมข้อมูลความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัยให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสุกรเป็นประจำทุกเดือนหรือตามความเหมาะสม และควรสนับสนุนการศึกษาหาความรู้ของบุคลากร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือ พบว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือปศุสัตว์อำเภอ ปศุสัตว์จังหวัด สัตวบาลของรัฐ/เอกชน ปศุสัตว์ตำบล นายสัตวแพทย์ของรัฐ/เอกชน หรืออาสาปศุสัตว์ เกษตรตำบล/อำเภอ/จังหวัด ในระดับปานกลาง จากปัญหาดังกล่าวจะมีประโยชน์อย่างยิ่งหากมีการศึกษาวิจัยต่อไปถึงสาเหตุของปัญหาเหล่านั้นว่าเกิดจากสาเหตุใดและมีแนวทางแก้ไขได้อย่างไร เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการเกษตรในหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการ เลี้ยงสุกรฯ ให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และตรงตามความต้องการมากที่สุด

2. ควรมีการศึกษาวิจัยการใช้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศของเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจในกลุ่มอื่นๆ เช่น ผู้เลี้ยงไก่ เป็ด โค กระบือ

3. ควรทำวิจัยเรื่องดังกล่าวในจังหวัดอื่นๆ ที่มีการเลี้ยงสุกรมาก ได้แก่ จังหวัดราชบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา เชียงใหม่ สงขลา เพื่อจะได้ทราบการใช้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศที่ผู้ประกอบการฟาร์มในจังหวัดนั้นๆ ใช้ และนำผลที่ได้ไปจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรให้มากที่สุด

4. ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องการรู้สารสนเทศของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ผู้เลี้ยงไก่-เป็ด ผู้เลี้ยงโค-กระบือ หรือผู้ทำกิจกรรมได้แก่ ชาวไร่ผู้ปลูกพืชผัก ชาวสวนผลไม้ เพื่อจะได้ทราบว่าเกษตรกรมีความรู้ที่ใช้ในการประกอบอาชีพมาก-น้อยเพียงใดและยังขาดข้อมูลข่าวสารเรื่องใดบ้าง เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดหาข้อมูลข่าวสารเรื่องต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรให้ได้มากที่สุด

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมปศุสัตว์. (2548). การเลี้ยงสุกร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: กรมปศุสัตว์. [หนังสืออิเล็กทรอนิกส์]. เข้าถึงเมื่อ 13 พฤษภาคม 2556. จาก http://www.dld.go.th/pvlo_npt/images/stories/knowledge/knowledge_004.pdf
- กรมปศุสัตว์. ศูนย์สารสนเทศ. (2556). **สรุปข้อมูลและสถิติจำนวนสุกรและเกษตรกรผู้เลี้ยงประจำปี 2554**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 13 พฤษภาคม 2556. จาก http://www.dld.go.th/ict/th/images/stories/stat_web/yearly/2554/pig54/report_pig_54.pdf
- จรรย์ ปัญญาวัฒน์ชิล. (2526). การศึกษาสภาพการผลิตสุกรและความต้องการทางวิชาการของผู้เลี้ยงสุกรและสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรในจังหวัดเพชรบุรี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิรศักดิ์ ประทุมทอง. (2550). รูปแบบแหล่งการเรียนรู้ตามความต้องการของเกษตรกรในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยศ อุดมกิจฉนิชย์. (2537). การวิเคราะห์เศรษฐกิจของฟาร์มสุกรในจังหวัดนครปฐม ปีการผลิต 2536. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธัญญชย์ ดำขำ. (2544). ความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อมวลชนและระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของ เกษตรกรในสมาคมสวนส้มร่วมพัฒนา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุรินทร์ ไสวภาค. (2526). การศึกษาสภาพการผลิตสุกรและความต้องการทางวิชาการของผู้เลี้ยงสุกร และสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดสุรินทร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. (2530). การใช้และการแสวงหาสารนิเทศของเกษตรกรอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปียันท์ วงศ์คำ. (2546). การใช้แหล่งสารสนเทศของเกษตรกรในชุมชนที่มีการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน เพื่อการพึ่งพาตนเองในชุมชนท้องถิ่นบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ผู้จัดการออนไลน์ (ASTV ผู้จัดการออนไลน์ 4 สิงหาคม 2554 16:40 น.). (2554). ผู้เลี้ยงหมูนครปฐมรายเล็กจอดป้ายหลังสู้ราคาต้นทุนไม่ไหว. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2554. จาก <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9540000096930>
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2529). เอกสารการสอนชุดการใช้สื่อทางไกล ทางงานส่งเสริมการเกษตร หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2535). “สื่อสารเพื่อการพัฒนา” ใน เอกสารการสอนชุด สื่อสารเพื่อการพัฒนา หน่วยที่ 1-15. หน้า 515-518. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รวม พุ่มแพง. (2537). การศึกษาเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศด้านการเกษตรของเกษตรกรดีเด่น ระดับจังหวัดและเกษตรกรทั่วไปเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เรือนขวัญ จันทร์เทียนบุญ. (2550). ศึกษาการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยในอำเภอสีกันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วารุณี ชะเอม. (2542). ศึกษาเปรียบเทียบการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลระหว่างภาคีรัฐบาลและเอกชนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรปลอดโรคในจังหวัดนครปฐม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิษณุ วาสนกมล. (2551). การวิเคราะห์เปรียบเทียบการลงทุนของฟาร์มสุกรพันธุ์ฟาร์มสุกรขุนและฟาร์มสุกรแบบครบวงจรในจังหวัดนครปฐม. ปริญญาโทสาขาวิชาวิทยาการจัดการ แขนงวิชาการบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สนธิ แก้วหวังสกุล. (2547). การศึกษาเปรียบเทียบการจัดการและการลงทุนการเลี้ยงสุกรที่มีและไม่มีระบบมาตรฐานในจังหวัดราชบุรีและนครปฐม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 139 หน้า.
- ศิณีัย สังข์ศรี. (2530). ธุรกิจการเกษตร. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าวิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สมนึก อรรถไกรสิทธิ์. (2541). ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีบำบัดของเสียในฟาร์มสุกรด้วยระบบก๊าซชีวภาพ : กรณีศึกษาฟาร์มสุกรขนาด

เล็ก และขนาดกลาง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม. (2554). **ข้อมูลการเกษตร**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 10 พฤษภาคม 2554. จาก http://moac.nakhonpathom.info/html/a_data.htm

_____. (2554ข). **แหล่งการเรียนรู้ด้านการเกษตร**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 10 พฤษภาคม 2554. จาก <http://moac.nakhonpathom.info/files/economy/13.pdf>

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2554). **การผลิตสินค้าการเกษตรที่สำคัญ : สุกร กุมภาพันธ์ 54**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 24 มกราคม 2555. จาก http://www.oae.go.th/ewt_news.php?nid=9704

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. **สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร. (2552). ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2552 แนวโน้มปี 2553**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 10 พฤษภาคม 2554. จาก http://www.oae.go.th/download/article/article_20090309102526.pdf

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. **สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร. (2555). สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญ และแนวโน้ม ปี 2555**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 24 มกราคม 2555. จาก http://www.oae.go.th/bapp/download/gdp/AG_PRODUCT.pdf

สุภาวีย์ บรรณเลขทอง. (2533). **การยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนใน อ.เมือง จ.นครปฐม**. กรุงเทพฯ: คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาษาอังกฤษ

Adomi, E. E., Ogbomo, M. O. and Inoni, O. E. (2003). Gender factor in crop farmers' access to agricultural information in rural areas of Delta State, Nigeria. **Library Review** 52, (8) : 388-393.

Ali, Jabir and CIPAV Foundation, Cali, Colombia. (2011). "Use of quality information for decision-making among livestock farmers: role of information and communication technology." **Livestock Research for Rural Development** 23 (3) : 43, 32 ref. [Online]. Retrieved March 28, 2011. from <http://www.cabdirect.org/abstracts/20113095784.html>.

- Byamugisha ... et al. (2008). Information seeking and use among urban farmers in Kampala district, Uganda. **Agricultural Information Worldwide** 1, (3) : 94-101.
- Castella, Jean-Christophe ... et al. (2006). Connecting marginal rice farmers to agricultural knowledge and information systems in Vietnam uplands. **The Journal of Agricultural Education and Extension** 12, (Issue 2) : 57. [Online]. Retrieved January 12, 20012. from <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13892240600861625>
- Irivwieri, Joseph Welfare. (2007). Information needs of illiteracy female farmers in Ethiopie east Local government area of Delta State. **Library Hi Tech News** 9/10 : 38-42.
- Kashem, M. A. (1999). Farmers' contact with information sources in using farm technologies. **Bangladesh Journal of Training and Development** 12, (1/2) : 61-68, 18 ref. [Online]. Retrieved March 28, 2011. from <http://www.cabdirect.org/abstracts/20001813586.html>
- Kate'y. (2011). **Pig Story**. [Online]. Retrieved Jan. 10, 2011. from http://mukatey.blogspot.com/2011/01/blog-post_09.html
- Kaur, Rajinder ... et al. (2009). Use of various sources of information by the farmers of dairy farming. **Agriculture Update** 4, (3/4) : 381-384, 3 ref. [Online]. Retrieved March 28, 2011. from <http://www.cabdirect.org/abstracts/20103016204.html>
- King, D.W. and King, L.L. (1979). **Issues and resolutions : A summary of pre-conference activities, report to the National Commission on Libraries and Information Science**. Rockville, Maryland: King Research.
- Lwoga, Edda Tandi, Stilwell, Christine and, Ngulube, Patrick. (2011). Access and use of agricultural information and knowledge in Tanzania. **Library Review**, Vol. 60 Iss. 5 : 1-14. [Online]. Retrieved April 20, 2011. from <http://www.emeraldinsight.com/journals.htm?issn=0024-2535&volume=60&issue=5&articleid=1913460> .
- Oyegbami, A. ; Fabusoro, E. ; Institute of Agricultural Research and Training, Obafemi Awolowo University, Ibadan, Nigeria. (2003). The use of radio and television as sources of agricultural information among poultry farmers

- in Egbeda local government area of Oyo State, Nigeria. **Moor Journal of Agricultural Research** 4, (1) : 164-169, 5 ref. [Online]. Retrieved March 28, 2011. from <http://www.cabdirect.org/abstracts/20043151455.html>
- Prasad, N. ... et al. (2006). Various channels of information used by dairy farmers in adoption of animal husbandry practices. **Haryana Vet** 45, (December 2006) : 71-75.
- Sharma, Ashish Kumar and Sahoo, K. C. (2009). Use of information sources by the farmers of Sagar District (M.P.) : a survey. **Journal of Library & Information Science** 34 Issue 2, (Dec. 2009) : 125-134. [Online]. Retrieved March 25, 2011. from <http://web.ebscohost.com/ehost/detail?vid>.
- United States. (2008). "Information seeking and use among urban farmers in Kampala district, Uganda." **Agricultural Information Worldwide** 1, (3) : 94-101, 29 ref. [Online]. Retrieved March 28, 2011. from <http://www.cabdirect.org/abstracts/20093078859.html>
- Wilson, Louis Round and Tauber, Maurice F. (1966). **The university library : The organization, administration, and functions of academic Libraries**. 2nd ed. New York: Columbia University Press.

